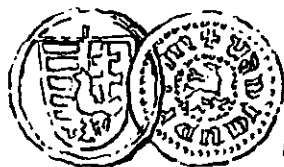

csengélei

krónika

★ INFORMÁCIÓS LAP ★

IV. évfolyam 1. szám

1995. január 1.

Bölgög

ÜEVET!

Féjes Sándor rajza

45 ÉVE ÖNÁLLÓ KÖZSÉG CSENGELE

Többször hallottunk, irtunk a szűkebb hazánk, a falunk keletkezéséről, történetéről. Soknak azt a földet jelenti, ahol született, amit igazából sohasem hagyott el.

Volt e kis község szárnyékokon lakott terület, majd később kialakult kb. 10.000 holdon a hatalmas tanyavilág. Itt élt a lakosság 95-98 %-a.

Érdekesek az adatok a lakosság létszámának alakulásáról:

1869-ben	1192 fő	
1880-ban	1237 fő	
1890-ben	1436 fő	
1900-ban	1730 fő	
1910-ben	2204 fő	
1920-ban	2516 fő	(ekkor már 5 iskolában tanítanak)
1930-ban	3114 fő	

Minden egyes tanya zárt kis világot jelentett. Itt élt a család, sokszor 2-3 nemzedék együtt. A döngölt falú, vagy vályogházak kis ablakokkal fásított környezetben álltak.

A fejlődés során egy kis csoport építette körül a jelenlegi falu helyét, a Kordás Mihály tanyáját, aki a legjobban álló gazdának számított, bár - éppen úgy, mint a többiek - bérföldön gazdálkodott.

Az 1896-ban felépült öreg iskola mellé 1926-ban új tanterem készült, amelyik a "kistornyos iskola" nevet kapta. Itt volt a szentmise, az esküvők, mivel templom nem volt.

Felépült a szélmalom, majd később a gőzmalom. Kirendelt posta működött, s két bolt is vonzotta a település kialakulását: a Sander (Katona) és a Papp György boltja. A Dékány-féle kocsmá nagy báltermével az ifjúság kedvelt szórakozóhelye volt.

Csengele közigazgatásilag Szeged-Felsőközpont-hoz (ma Balástya) tartozott, itt intézte a lakosság minden jelentős ügyét.

A csengelei parókia 1938-ban készült el. A község-háza építése, melyre 20.000 Pengőt költöttek, 1941-ben fejeződött be. Ez évben (1941) a lakosság száma 3096 fő.

1945. év változásokat hozott. A földosztás megszüntette a bérföldeket, az emberek akartak és mertek is változtatni életmódjukon. Saját földön gazdálkodtak hozzáértéssel. Belterületen 1947-ben a középületeken kívül 14 magánház állt tanyai számozással. Például a belterületi iskola a tanya 209. szám alatt volt, a körülötte épült házak sokáig a Tanya 209/m számot kapták. A lakosság száma 1949-ben 3680.

A nagy változás 1950-ben következett be. Megszűnt a Szegedhez tartozás, Szeged-Csengele kapitányság neve eltűnt. Hivatalosan önálló község lett CSENGELE. Tanácstagokat választott a nép. Ünnepeyes keretek között megalakult a Csengele Községi Tanács, majd a végrehajtóbizottság. Az első tanácselnök Sárközi Irén, a tanácstitkár pedig Balogh Béla lett. Őket a Járási Tanács javasolta. (Az utolsó tanácselnök Kordás István, 1990-től Csengele első polgármestere)

A falu gyors ütemben népesedett be. 1952-ben családi házak építésére került sor, kölcsönök biztosításával. Létrejöttek az első utcák: Felszabadulás, Petőfi, Kossuth, Lenin (ma Akácfa) néven.

1960-ban megalakultak a termelészövetkezetek. A rendszer a tanyák felszámolására törekedett. Az erőszakos tsz-mozgalom sokakat tanyája elhagyására kényszerített. Lakóhelyet, munkahelyet sokan kerestek a falun kívül.

1967-ben 3307 fő lakott külterületen, 882 tanyában. A lakosság összlétszáma 3643. Belterületen ekkorra 98 lakóház épült. A faluban sok házhelyet osztottak, viszonylag könnyen lehetett hozzájutni. Gombamódra nőttek és nőnek a szebbnél szebb, korszerű házak.

Ma 377 ház áll, 26 utca és 1 tér alakult ki, a lakosok száma 2227 fő. Újabb utcák kijelölése történik napjainkban. Sok ház alapjait rakták le, s félig kész házak mutatják: a falu fejlődik, nő, s reméljük népesedik is. Szép faluházat adtak át 1994-ben, ami a volt tornaterem bővítésével alakult ki. Itt meg kell említeni, hogy a tornaterem létrehozásához az Aranyhomok MGT SZ adta a legnagyobb segítséget, de a község apraja-nagyja sok társadalmi munkával segítette. Reméljük valódi otthonra talál benne a művelődés, a kultúra, Csengele lakóinak hasznára, örömére!

A dolgozó, törekvő emberek egyre szebbé teszik a települést, szép házak, gondozott utcák mutatják a falu iránt érzett szeretetüket. A

fiatalok is szívesen hazatelepülnek a szülők által is biztosított otthonokba, amihez a maguk emberségét is hozzáteszik.

Kívánom, hogy a falu ötvenedik születésnapját boldog, megelégedett emberek ünnepeljék majd az ezredfordulón, 2000-ben!

Papp Istvánné

Újévi körkérdésünk:

MIT VÁR ÖN AZ 1995-ÖS ÉVTŐL ?

Auer Mihály szövetkezeti elnök:

Várom, hogy ne romoljanak tovább a körülmények. Ne csak mondják, hogy a mezőgazdaságot támogatni kellene, hanem tegyék is. Minél előbb jelenjen meg a földtörvény az erdészettel és a vadászattal, mert ezeket csak együtt érdemes használni, csak akkor lehet érdekviszonyokat egyeztetni!

Bencsik Ferenc mezőgazdasági termelő:

Mint az Agrárkamara helyi szervezetének egyik vezetője bízom benne, hogy 1995-ben olyan szervezettségi fokot ér el országos viszonylatban az Agrárkamara, hogy hatékonyan bele tud majd szólni a hazai termelés és piac egyensúlyának létrehozásába. Magánemberként szeretném, ha az új Önkormányzat egy szebb, rendezettebb és békésebb Csengelét hozna létre. Bízom benne, hogy elindul egy lassú folyamat a lakosság életkörülményeinek javulásában.

Borbély József jegyző:

Gyermekeim, hozzátartozóim és magam egészségének megőrzését. Végre némi gazdasági fejlődés kibontakozását, ha az országban nem is, de legalább Csengelén. Fiam továbbtanulási szándékának teljesülését. Személyes kapcsolataimban a várakozásomnak megfelelő alakulást. A községnek szerzett anyagi támogatások növelését. Családonként gyarapodó, jószándékú, polgárisodó, egymást kölcsönösen megbecsülő, összetartó faluközösséget.

Czakó Ildikó gazdasági vezető, adótanácsadó:

Jobb adótörvényeket, kevesebb adminisztrációt, magasabb reálbért, jobb életszínvonalat, de sajnos már tudom, hogy ezeknek az ellenkezője fog megvalósulni! Azért mégis azt az elvet vallom, mint az optimista diák:

"Szeptember 1-jén nyilatkoznak a diákok. A pesszimista diák: Hát ennél rosszabb már nem lehet! Az optimista diák erre: Dehogynem!"

Csókási Zoltánné, a Fortuna presszó tulajdonosa:

Békét és nyugalmat. Sok vendéget a presszóba. Vállalkozást segítő kormánypolitikát. Energiát és pénzt a presszó kerthelyiségének felépítéséhez. Sikeres vállalkozást.

Kiss Ferenc vendéglős:

Erőt, egészséget, sok esőt. A lakosságnak pénzt, több türelmet.

Molnár Mihály felelős szerkesztő:

Sok jó cikket várok a Csengelei Krónikába!

Novákné Vízahányó Erzsébet virágboltos:

Nyugodt léghőrt a falunkban. Az üzletem fellendülését. És ami

pillanatnyilag a legfontosabb számomra: egy egészséges, szép kisgyereket.

Pigniczki József nyugdíjas:

Azi hiszem ezt a kérdést nagyon sok polgártársam felteszi magának és valószínűleg másnak is. Magam részéről ismerve hazánk jelenlegi helyzetét, nagy és látványos dolgokat nem várok. Bizom viszont abban, hogy országunk gazdasági helyzete stabilizálódik a következő évben, és ha lassan is, de elindul a várva várt fejlődés felé.

Azi viszont nagyon várom, hogy községünkben a széthúzás, egymás tekintélyének a lejáratási kísérlete teljes egészében megszűnik, hiszen ez minden józanul gondolkodó polgár és egyben a község érdeke is. Látványos dolgokat ugyan nem, de sokat várok a most megválasztott polgármester és képviselő-testület munkájától. A testület összetételével - egy-két személy kivételével - garanciát látok arra, hogy kimozduljon a községünk régi, nagyon mély álmából. Bizom abban, hogy a nagyon szükséges összefogásra az újonnan megválasztott testület koordinációs szerepe növekedni fog és sok mindenre vállalkozni fog.

A lakosság életkörülményeiben javulást nem várok, már a szintenmaradást is eredménynek tekinteném. Falunk agrárjellegét tekintve előrehaladást, javulást sajnos itt sem látok. Az idős, nyugdíjas lakosság helyzete sajnos romolni fog, mivel az infláció növekedésével nem arányos a jövedelmek emelkedése. Az év elején bevezetésre kerülő energia áremelés következményeit csak sejteni lehet, de semmi jóval nem kecsegtet.

Nagyon röviden az 1995-ös évtől pozitív dolgokat nagyon keveset, annál több negatívumot várok, sajnos nagyon is sokat. Egy dolog viszont meg kell, hogy maradjon, ez pedig a remény.

Rényi László GYES-en lévő apuka, képviselő:

A világháborús emlékmű minél hamarabbi elkészülését. A személyi előnyök miatti békétlenség megszűnését. Minden ember igazságos

elbírálásban részesítését. Mindenki vállalja a cselekedeteiért és a munkájáért a felelősséget. A szakmunkát mindig szakember végezze. Az Önkormányzat szoros kapcsolatot tartson a lakossággal és maximálisan tájékoztassa az embereket. Minél több lakossági rendezvény legyen. Az egyre nehezebb körülmények mellett is fejlődjenek az emberi kapcsolatok. A saját vélemény kimondása természetes és elfogadott dolog legyen. Mindenki a lehetőségeihez képest a legjobban boldoguljon.

Sánta Ferenc polgármester:

Mint magánember, mint polgármester azt várom az 1995-ös évtől, hogy legyen béke, induljon el a gazdasági fellendülés, csökkenjen a munkanélküliek száma, legyen nagyobb létbiztonság. Ezek eléréséhez kívánok minden csengelei állampolgárnak erőt, egészséget és eredményekben gazdag újesztendőt!

Tóth Csaba mezőgazdasági termelő:

Az országban a gazdasági válság mélyülni fog, de komolyan! A politikai helyzet stabil maradhat. Községi szinten kiegyensúlyozott vezetésben bízom. Személyes gazdasági sikeremben bizakodom. Magánéletemben szeretnék egy kis rendet rakni: családot alapítani egy barna hajú presszós kislánnyal.

Törkölyné Harkai Erika kirendeltségvezető:

Anyagi biztonságot, szeretetet a családtól, megbecsülést a munkahelyen.

Végh Attila palackozott ital kereskedő:

Kövesútat végig a Május 1. utcában.

VÉGLEGESEK A VÁLASZTÁSI EREDMÉNYEK

A választási szervhez a választási törvény megsértése, a választási szervek tevékenysége, intézkedése, döntése és mulasztása, továbbá a választás eredménye ellen panasz, illetőleg kifogás az önkormányzati választójogi törvény 51. § (1) bekezdésben megjelölt 3 napon belül nem érkezett, így a választási bizottság az előzetes eredményt december 15-én véglegesnek nyilvánította, így további panasznak, kifogásnak helye nincs.

A Csengelei Krónika előző számában azért nem közöltük Sánta Ferenc képviselő jelölt választási eredményét, mert az önkormányzati választójogi törvény alapján a polgármesteri tisztség elnyerése miatt a kislistáról törölni kellett. Egyébként képviselő jelöltként 552 szavazatot kapott.

Franczia Jenőné
munkacsoport vezető

ÖNKORMÁNYZATI ÜLÉS

1994. december 21-én tartotta alakuló ülését az újonnan megválasztott képviselő-testület. Az ülésen szép számmal vettek részt Csengele választópolgárai. Minden képviselő jelen volt, és az ülés pontosan kezdődött, a meghirdetett időpontban.

A korelnök, Bitó József üdvözölte a jelenlévőket, megköszönte a lakosságnak a kampány időszakában és a szavazás napján tanúsított aktivitását és méltó magatartását.

A napirend elfogadása után a választási bizottság elnöke, Ceglédi János ismertette a választás eredményét, majd átadta a testület tagjainak a megbíróleveleket. Ezután került sor a polgármester és a képviselők eskütételére, majd a jegyzőkönyv aláírására.

Az ünnepi hangulatú eseményeket követte Sánta Ferenc polgármester bemutatkozó és programbeszéde, melyben megköszönte a bizalmi saját és a képviselő-testület nevében.

Ismertette eddigi életútját, céljait. Elmondta, hogy könnyebb, jobb, szebb jövőt nem tud ígérni, ami nem is volna reális, viszont nagyon nagy eredménynek tartaná a mostani gazdasági helyzetben a szintentartást, melynek érdekében minden tőle telhetőt megtesz. Célja, hogy Csengele polgárai olyan egységet tudjanak alkotni a hovatartozás szempontjából, mint amilyen egységet a választásokkor tanúsítottak.

Az általános iskolai oktatással kapcsolatban elmondta, hogy több képezett pedagógusra lenne szükség. Ennek megoldása elsősorban az iskolavezetés feladata, de az önkormányzat megadja hozzá a lehetséges támogatást és segítséget.

A szociális segélyek ügyében a polgármester úr álláspontja az volt, nagy körültekintéssel és tárgyilagossággal szülessenek döntések, és csak a valóban rászorulóknak részesüljenek benne.

Tervei között szerepelt az ésszerű vállalkozások támogatása, elsősorban mezőgazdasági vonalon. Említette egy gazdakör megalakításának lehetőségét, melyben szakemberek segítenék a mezőgazdasági tevékenységet.

Az egészségügyi ellátás témakörében szólt a községben működő három orvostól. Elismerte mindannyiuk szaktudását és jelenlétük szükségességét a megfelelő szintű, jó betegellátás érdekében.

A tanyavilág helyzetéről örvendetes tényként állapította meg, hogy a fiatalok építkeznek, beruháznak a földjeiken. Tisztelettel beszélt a tanyán élőkről, hiszen nehezebb helyzetben vannak, mint a belterületen élők.

Környezetünkről, annak védelméről elmondta, fő probléma a szeméttelp helyzete, amit feltétlenül rendezni kell. Természetesen ehhez a lakosság segítsége is szükséges, ha rendet és tisztaságot szeretne maga körül.

A kultúrház működtetéséhez javaslatokat, ötleteket kér mindenkitől, ugyanis e létesítményt valamilyen formában, hasznosan működtetni kell.

A piac helyének a kultúrház bal oldalát javasolta, megfelelő kialakítással, vélhetően mindenki melegezésére.

A majsai kövesút megépítését nem ígérte meg. Akkora összeget, amibe kerülné, a falu nem engedhet meg magának, csak állami támogatással valósulhatna meg. Ezzel szemben a vasutállomáshoz vezető út javítását el fogják végeztetni. Ugyancsak szerepel a tervekben további utcák szilárd burkolatai ellátása, az ott lakók segítségével.

Az egyház működését támogatja. Új templom építésére ugyancsak anyagi okokból nem sok remény van, de a meglévő épület állagmegőrzésében szükség esetén segítséget fognak nyújtani. Jövőre a sokat emlegetett világháborús emlékműnek is el kell készülnie, ennek érdekében hamarosan lépések történnek majd.

Beszélt a közlekedés biztonságáról községünkben, és felhívta azon fiatalok figyelmét a sebesség betartására, és embertársaik tiszteletére, akik olykor túllépik a megengedett határokat.

Az önkormányzat működéséről elmondta, minden képviselőtől józan, megfontolt, igazságos döntést, a tisztséghez méltó magatartást vár el. Szeretné a lakosság tájékoztatását kiszélesíteni, például nagyobb horderejű döntések esetén falugyűlést tartani. Helyi adókat az új önkormányzat sem tervez kivetni.

Szeretne mindenkinek egyenlő jogokat, de ezzel kapcsolatban nem feledkezhetünk meg kötelességeinkről, emberi normatíváinkról sem.

Végül, de nem utolsó sorban megköszönte a leköszönő polgármester úr munkáját, kívánva neki még sok egészségben töltött nyugdíjas évet.

A polgármester úr beszámolója után megválasztásra került a pénzügyi bizottság, amelynek elnöke Juhász József, tagjai Dénes Balázs és Kuklis András, valamint az ügyrendi bizottság, melynek elnöke Törköly Aranka, tagjai Volkovits Antal és Rényi László. Ezután a testület egyhangúlag, titkos szavazással Bitó Józsefet választotta meg alpolgármesternek. Az ügyrendi bizottságot megbízták a szervezeti és működési szabályzat felülvizsgálatával, szükség szerint új megalkotásával.

Ezt követően 2 előterjesztést tárgyaltunk meg, úgymint az óvodai

vezetés kérésére a térítési díjak 30 %-os emelését, melyre az áremelkedések miatt van szükség, valamint két telekcseréről szóló beadványt.

Ezután a lakosság kapott szót. Kulmann Józsefné nehezményezte a tűzép hiányát. Azt a választ kapta, nem az önkormányzat volt ezért felelős, de örömmel vennék és támogatnák, ha valaki vállalkozna ennek nyitására és üzemeltetésére.

Mind ezek után a jegyző úr tartott beszédet, melyet nem részletezek, mivel megjelent ugyanebben az újságban. Beszámolójához annyi a megjegyzésem, hogy ő ezt nem is vette észre - talán elfogultságból, figyelmetlenségből, vagy szándékosan -, de igenis voltak bizonyítható esetek, amikor egyáltalán nem volt pártatlan, és egyéni érdekeket szolgál. Talán nem ártana, ha ezen elgondolkodna!

Végül a polgármester úr megköszönte a lakosságnak a részvételt, majd a testület zárt ülésen folytatta munkáját.

* * *

A teljesség kedvéért hadd írjak le még néhány gondolatot. Nagyon örültem, hogy mióta itt élek Csengelén - 4 éve -, és látom, hogy milyen sok munkája van az egyik orvosnak, amiből az következik, hogy a másiktól is, végre elhangzott nyilvánosan, hogy szükség van mindegyik munkájára!!! Az elmúlt években többször elhangzott, hogy "minek ide másik", meg "mennyibe kerül ez a falunak", hát semmibe, ugyanis az egészségügyi alapellátást a társadalombiztosítás finanszírozza, nem a község pénzéből! A teljességhez az is hozzátartozik, hogy ez idő alatt annak számára, aki nyitott szemmel járt, nyilvánvaló, hogy a két háziorvos soha nem veszekedett, legfeljebb csak védekezett.

Rényi László

képviselő

JEGYZŐI FELSZÓLALÁS AZ ÖNKORMÁNYZATI ÜLÉSEN

Tisztelt Képviselő-testület, tisztelt csengelei polgárok!

Elsősor is szeretnék új polgármesterünknek, alpolgármesterünknek és minden megválasztott képviselőnek gratulálni e nemes feladathoz, miután esküjüket letették. Remélem, azok az alapelvek, melyeket kampányuk során megfogalmaztak, továbbra is polgárjogot nyernek, nevezetesen: demokrácia, jogegyenlőség, azonos megítélés.

Nem kis feladatot vállalnak, elődeiknél sokkal többet kell ahhoz tenniük, hogy a község lakói nagy többségét megnyerjék intézkedéseikhez.

Biztosan sokszor fognak találkozni kemény tényekkel, jogi, pénzügyi korlátokkal, amik az egyéni elképzeléseknek, vágyaknak gátat szabnak. Ez ne keserítsen el senkit. Vezérelje mindekor döntéseiket a tiszta lelkiismeret, megalapozott tudás, tájékozódás, a nagyobb közösségek érdekeinek szolgálata.

Egy örömteljes bejelentéssel is szeretnék szolgálni: közel 1/2 éves vajúdas után a mai napon a Földhivatal megküldte az újonnan kialakított építési telkek tulajdoni lapszámot is tartalmazó határozatait, így tehát elhárult minden akadálya annak, hogy az érdekeltekkel az OTP-n keresztül adás-vételi szerződéseket kössünk.

A továbbiakban szeretnék néhány kevésbé örömteli kérdéssel is foglalkozni, amelyek részben a kampány során, részben a választások utáni sutfogó rágalmahadjáratban nyilvánultak meg. Személyes lejárataisonra indult primitív pletyka szerint nevémet egyesek a Polgármesteri Hivatalnál történt lopásokkal hozták összefüggésbe. Ma informálódtam a nyomozószerveknél, e hadjáratnak van-e hivatalos gyamúalapja is? A válasz nemleges volt. Az illetékesek ígéretet tettek, hogy lehetőségeik szerint a nyomozást meggyorsítják, a tettes vagy tettesek felderítésére törekszenek és az eljárás lezárása után testületi ülés keretében az eredményről a faluközösségnek beszámolnak. Ha itt ma olyan gerinces állampolgár van, aki e szennyes pletyka elindítását, terjesztését felvállalja, jelentkezzen. Meglehetősen unalmas már, hogy néhányan - jóllehet vaj alaposan lehetne a fejükön - különféle személyes ellenérdekből, az árnyakba állva meglehetősen primitív rágalmahadjáratot folytatnak ellenem. Eddig is, ezután is mindenkor az ilyen kísérleteket határozottan visszautasítom, konkrét tények, bizonyítékok birtokomba kerülése esetén a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszem.

E kérdéskörhöz kapcsolódik a tisztemről történő leváltás, hivatali dolgozók bizonyos körenek "elbocsájtásáról" szóló legendák kérdésköre. Tájékoztatásul mindenki számára: az önkormányzati törvény módosításával a hivatali dolgozók feletti munkáltatói jogkör gyakorlása a jogszabályban meghatározott polgármesteri egyetértési jog gyakorlásának lehetősége mellett a mindenkori jegyzőé. Jelenleg még én töltöm be e tisztséget. Természetesen a Képviselő-testületnek minősített többségi döntéssel jogában áll felmenteni. Ez azonban nem szimpátia, vagy kedvtelés kérdése, pontosan körülhatárolt, jogszabályokban meghatározott feltételekhez kötött. Bármilyen furcsa egyesek számára, az Önkormányzat munkáltatói jogkörének is megvannak a maga jogi korlátai, sa jegyzőnek is, mint munkavállalónak éppoly jogai vannak, mint bármely más köztisztviselőnek, a köztisztviselői törvényben és az önkormányzati törvényben is lefektetve, törvényi szinten. Természetesen bármely jogellenes ilyen irányú meguyilvánulással szemben én is érvényesíteni fogom jogorvoslati jogaimat. Ez pusztán álláspontom kifejtése, a tények ismertetése, s nem fenyegetés senki felé.

Felmerült még a jegyzői állást betöltő személy "szeretete, tisztelete" kérdése. Természetesen a jegyzőt nem szeretni kell. Tisztelni csak azok képesek, akik családi, baráti, rokoni körben maguk is önmaguk számára valamiféle tisztelet kivívására képesek. Személy szerint különösebb tiszteletre nem tartok igényt, senkitől többet el

nem várok, mint amit számára én is megadok. Remélem, mindenkor emelt fővel állhatok a község lakóinak józan többsége elé, s talán nem dicsekvés, ha azt állítom, eddigi tevékenységem során a közösségi érdek, törvényesség, segítőkészség nyilvánult meg munkámban. Ezt azok, akikkel személyes kapcsolatba kerültem, ügyet esetleg messze hatáskörömet meghaladó kérdésekben is, gondjaival azonosulva, mint sajátomat intéztem, tudják csak igazán megítélni. Az a pletyka járja, hogy itt az elmúlt négy évben mindenben a jegyző döntött. Ez abszurdum. Az igazság ebből annyi, hogy jóval túl munkaköri feladataimon, megpróbáltam a Testület többségi akaratának érvényt szerezni. Hangsúlyozom, a többségi döntéseknek, s nem egyesek véleményének. Lehet, a valódi demokrácia megnyilvánulása sokak számára furcsa. Majd megszokják. A demokratikusan hozott törvényes döntéseket utólag, tudni illik, nem igazán demokratikus fűni, gáncsolni, kritizálni, megvalósításukat megakadályozni. Ellentétben a pletykákkal, senki komolyan gondolkodó nem vélheti, hogy akár csak választópolgárként is pl. Kun-Szabó Tibort polgármesteri jelöltként támogattam, biztattam. Annyi realitás, ismeret számomra is megadatot, hogy a kísérlet mosolyra való, de mint jegyző, természetesen választói jogát az indulásra el kellett ismernem. A kampány alatti eseti összetalálkozásaink beszélgetéseinek témája nyílt titok néhány résztvevő, hallgató előtt. Egyébként sem stílusom, még magánjellegű beszélgetéseim során sem munkatársaim, sem az ügyfelek irodából való elítélésére. Megteszik ezt helyettem mások. Különbözőbb maganéletemi titkaim sem igen vannak, ha igen, azt nem a hivatalban bonyolítottam. Ha valaki mindezek után egyéb pletykával is szolgál, s a témában véleményemre kíváncsi, állók rendelkezésére.

E nem túl rövid, de általam fontosnak tartott kitérő után hadd kívánjak az új választott tisztségviselőknek, testületi tagoknak eredményes, gyümölcsöző kemény munkát, elégedettebb közvéleményt, jó együttműködést minden hatalmi ágazat, jó szándékú állampolgár összefogását! A magam részéről sok-sok szabadidőt is feláldozva esténként is szívesen állók kisebb-nagyobb közösségi csoportok rendelkezésére klubfoglalkozások, beszélgetések, viták keretében is, hogy minél lájékosztottabbak legyenek.

Kívánok mindenkinek kellemes karácsonyi ünnepeket, boldogabb újévet, jó egészséget, elégedettebb közérzetet! Köszönöm türelmüket!

Borbély József

NAGY-BRITANNIÁBAN TANULTAM

Fehéren csillogó sziklapartok, festői halászfalvak és kikötők, üde zöld rétek, rohanó folyók, napsütötte és köd borította szigetek, tavak, vízesések, patinás régi ivók és fogadók, ősi egyetemek és füstös iparvárosok országába, a merev hagyományok és a merész újítások hazájában, Nagy-Britanniába szeretném képzeletbeli utazásra invitálni tisztelt olvasóimat.

A hagyománytisztelet, a régi szokások megőrzése terén talán egyetlen más ország sem hasonlítható Nagy-Britanniához. Már a megnevezésnél is ügyelni kell: az ország hivatalos neve Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság (angolul: Great Britain and Nothem Ireland United Kingdom), de még a hivatalos szóhasználatban is emlegetik csak Nagy-Britanniaként vagy csak Egyesült Királyságként. A mindennapi beszédben gyakran mondanak Angliát az egész országra, ami helytelen.

A Brit-szigeteket a közhűt a köd és eső hazájának tartja, pedig a valóságban annak csak egyes részei érdemlik ki ezt a barátságtalan jelzőt. A kontinensen jellemzővel szemben hűvösebb, csapadékosabb az éghajlat, ezt azonban nagymértékben magyarázza a szigetcsoport fekvése.

Talán éppen ezért a gyorsan változó időjárású szigetországban az időjárás nemcsak formális társalgási téma, hiszen ez mindenkét valóban érdekel, milyen idő volt, van, lesz amikor... tehát mindig. Azonban bármennyire belemelegednek is az angolok az időjárás, vagy bármilyen esemény kritizálásába, általában nem ragadtatják el magukat, s az angol regényekből ismert "átkozott" jelző is igen ártatlanul hangzik el a szájukból.

Az angolok nem szeretnek túlozni, inkább kevesebbet mondanak a valóságnál. Az "understatement" jellemző rájuk, ami a szótár szavaival "kevesebb mondás (állítás), mint a valóság" jellegzetes angol megnyilatkozási mód, inkább csak példákkal magyarázható meg. Ha például a gyerek rossz fát tett a tűzre, akkor a felháborodott apa ilyen kijelentést tesz: "George, attól tartok szerfölött csintalan voltál!" Vagy amikor odakinnit zuhog az eső, az angol kinéz az ablakon, és megjegyzi: "Nincs nagyon szép időnk, nemde?"

Szeretik a labdarugást, még jobban a krikettet, golfot, bowlingot. Nem kedvelik, ha valakinek nincs hobbyja, ha felnőtt léte vasárnap délelőttönként nem ereget játéksarkányt, nem indít útjára kis motoros hajókat a parkok tavain, nem horgászik olyan tavakban órák hosszat zuhogó esőben, amelyekből talán még senki sem fogott ki egy

arasnyi halat, vagy nem hajigál esténként tollas végű kis nyilakat egy számmal ellátott fatáblába a helyi kocsmában (ezt a játékot dart-nak nevezik).

Vannak ennél angolosabb szórakozások is, a madárfigyelés vagy barlangfelfedezés. A hobby a szent angol kikapcsolódás!

Franczia Beáta

(folytatjuk)

ÚJRAINDUL A KONZERVGYÁR

Sigma Pack néven újraindul a csengelei konzervgyár - kaptuk a tájékoztatást Bogdán Imre igazgatótól. Az első munkanap 1995. január 2-án lesz. A régi 73 fős létszámot 100-ra akarják növelni, ehhez keresnek segéd- és betanított munkásokat. Kezdetben kétműszakos munkarendben dolgoznak, de ha szükség lesz, áttérnek a háromműszakosra.

1994. december 29-én 14 órakor munkásgyűlést tartanak a gyárban, melyre várnak minden régi dolgozót, azokat is, akik el lettek bocsájtva (kivéve a fegyelmiseket!). Mindenki új szerződést kötnek.

A fizetések az EUROCOOP-éhoz hasonlóak lesznek, szerény emeléssel. A gyárban étkezési lehetőséget is biztosítanak, amihez havonta 1600 Ft-al járul hozzá a munkáltató.

A korábbi termékek közül hármat választottak ki gyártásra. A cég vezetése bízik a talpraállásban, tekintettel arra is, hogy az 1995-ös kapacitás már teljesen le van kötve.

M.M.

VENDÉGSÉGBEN A HOLLAND ZSARUKNÁL - Útjegyzetek VII. rész -

A tájékoztató után bemutatják az iskolát. A szokásos iskolai helyiségek mellett látunk egy számítógépes termet, tele gépekkel. Itt bármikor gyakorolhatnak a tanulók. A löterük 60 millió guldenbe került. Ott mindenben az életszerűséget próbálják utánozni, még járőr-kocsival is be lehet állni. Az egyik kisebb szobában életnagyságú mozgóképet vetítenek a falra. A szituációban szereplő bűnözőre lézerpisztollyal kell löni. A gép 100 féle esetet tud vetíteni. A lövések után a gép visszatekeri a filmet és lassított képek mellett megmutatja a találatok helyét. Én pont olyan szituációt fogok ki, hogy csak 1-2 másodperc van a döntésre és a bandita már le is lőtt bennünket. Az egyik esetben a mikrobuszban lévő igazoltatott személy a kesztyűtartóból pisztolyt ránt elő, majd eltűnik a kép. Utána már csak egy pillanatra látszik, ekkor kellett volna lelőni. A másikban gépkocsit állítanak meg a járőr-kocsival. A jobb oldalon géppisztollyal kihajol valaki és már lő is. Már megint meghaltunk.

Az ebéd az iskola éttermében, majd indulás a nyomozó diviziora. Először a szervezeti felépítést magyarázzák el, majd a bűnügyi elemzésről hallunk előadást. Elmondják, hogy az információkért 100 és 10.000 gulden közötti térítést fizethetnek.

Ezután a híres Kabak-ügy jön. 1992. december 4-én egy Kabak nevezetű török két társával kirabolta egy bankot. 45.000 gulden zsákmányoltak. A menekülő kocsijukat üldözőbe vette egy járőr-kocsi. A bűnözők többször rálőttek a rendőrökre, de elég messzről követték őket, így nem lett baj. Kabakék egy vinkeveeni motelba menekültek. Itt az üldöző rendőrök közül egyet lelőttek, aki azonnal meghalt. 50 rendőrt rendeltek oda. A helyzetet nehezítette, hogy 100 szállóvendég is volt. Végül a speciális alakulat fogta el a három bűnözőt. Kabak 20 évet kapott. A börtönben 9 társával túszt ejtett és megszökött. Az előadás idején is körözték még.

A bűnügyi analitikus ezt a bűncselekményt elemezte, táblázatokat, kimutatásokat csinált. Érdekes volt az előadásához alkalmazott technika. Az írásvevítő kivetítette a számítógépes programot, videó-bejátszást csinált, fényképeket mutatott.

De politie van Houten had gisteren bezoek van collega's uit de Hongaarse stad Szentes. Szentes is ongeveer zo groot als Houten, maar daar houdt de vergelijking voor wat betreft het politiewerk meteen op. „De agenten en het publiek gaan hier zo vriendelijk met elkaar om. Dat is in Hongarije gewoon ondenkbaar”.

De Hongaarse gasten en hun Nederlandse collega-agenten voor het politiebureau van de Winger in Houten. (Foto Oscar Toes)

Politie Houten ontvangt collega's uit Hongaarse stad Szentes: 'Bij ons ontmoet agent geen respect

Door Marco Wilmerse
Houten

Papp Tibor (27) is hetemaal getrouwd door het collienlink in de auto van het Hongaarse politiebureau. Wat een luss, vindt de jonge Hongaarse agent. „I see dat bij ons gaat? Wij krijgen een verrijkt met de brandstoffen van de verzamling of aan een bureau-pool. Anders gaan ze er meteen weer rondom”.

Want respect voor een politiemans is er nauwelijks in Hongarije, zegt de jonge brigadier. „Hongaren maken khand werken voor een paar centen en wij worden beschouwd als hantij omdat we geld verdienen. Hiernaal bij ze ren kei-

een bekeuring hebben gehad. Dan werken ze je daarna op alle manieren tegen”.

Vanwege die mentaliteit en vanwege de diepgewortelde afkeer van de autoriteiten zijn Hongaarse agenten volgens Papp Tibor weinig hand op te treden. „Bij de verhouding met het publiek bezoudt op angst voor de politie vind het veel te veel beter Hongarije geverst wordt, met kam bij ons gevoelt niet”.

Houten werd voor de Hongaarse uitgeschoten vanwege unieke verkeerskarakteristiek moet in Houten wilden voorzet. Alleen de jeugd op (vaak vrede) aanpakken en bron vernietigt het heest. „Also p-

leren wij die Mogeda hier achter” verspreid agenten Smiljan Koucky Duik van zijn Hongaarse collega Stefan Haldó (23).

Haldó heeft bewondering voor zijn Hollandse collega. „Zo'n bijzake wordt bij ons heel anders aangepaakt. Ik zou zo in jongen van

wij dan moet jaters op.” zegt Hongaarse agent tijdens de kooptante. „Hongarije zijn dol op statistiek”

Hongaarse agenten tijdens giftvormigheid het weder op te zien hoe Nederlandse agenten met de burgers omgaan. „Bij ons wordt de politie niet gevaardeerd.” (Foto LMA/C. Toes 5610)

Hongaarse politie op werkbezoek in Maarsse Letten op omgang met burger

Van een onder verleggen
Maarsse/Vink-veen

Hongaarse politiegasten die op bezoek zijn in Maarsse hebben zich gisteren vooral geconcentreerd op de omgang met burgers. Daarvan zijn ze alle vijf met een agent op stap gegaan en hebben schiedadviseurs en straat en op de Vinkereen Plaszen meegedraaid. Op die manier hebben ze van een slatende de Nederlandse werkwijze kunnen bevroeden.

De Hongaarse delegatie bestaat uit vijf politiemannen van wie één vrouw en zijn zowelt Vecker-Ven en af in het district Laksozomp op bezoek. Volgens Ferenc Horváth, tweede luitenant en het hoofdkwartier van de politie in Szeged, is

het de bedoeling dat vooral de omgang met burgers in Hongarije verbeterd. „Hier wordt de politie nog gevaardeerd” aldus Horváth. „Bij ons dat wel even anders. De burgers hebben weinig vertrouwen en zien ons liever gaan dan helpen. We hopen dat we van onze Nederlandse collega's wat opmerken zodat ons imago verbetert”.

Beunen

Een gemiddelde werknemer verdient in Hongarije 400 gulden per maand. De vrouwen moeten bij beunen om randteburenen komen, maar werk is er nauwelijks. Sterker de werkloosheid neemt hand over hand toe omdat de modernisering van fabrieken hen kost. En vrouwen slagen er als eerste uit, armoede neemt razend toe. De politie in Hongarije kost de bur-

gers alleen maar gelden dat erwen de Hongeren ook zo. Als ze eenmaal een bekeuring hebben gehad is het helemaal gedaan met het weinig krediet. „Als de agenten uit al hadden”

hoor Kardos zou wij willen dat de verhoudingen tussen burgers en politie beter was, maar heeft niet veel hoop dat het binnen nu en een paar jaar lukt. „De ervaringen die wij hier nu opdoen, dringen pas veel later door bij onze collega's die hier niet zijn geweest.” De hiërarchische structuur van de politie is daar volgens de Nederlandse begeleiders van de agenten ook deels aan. „Het is maar goed dat de collectoren van de Hongaarse politie deze uitwisseling ook niet zullen, want anders was het nooit zo ver gekomen. Het is uniek dat we gewoon op het niveau van

stratagieën met elkaar optrekken.” De agenten blijven nog enige dagen en gaan dan weer terug. Begin oktober vertrekt een groep Nederlandse agenten naar Hongarije om daar ervaring op te doen met de werkwijze van de politie. Peter Heus van de districtspolie in Vechta in Veen heeft gisteren wat hem daar te wachten staat.

Verrassingen

„We zien het wel. Je komt soms toch voor verrassingen te staan. Misschien zien we wel een methode de waar we zelf nooit aan zouden hebben gedacht.” De Hongaren konden gastemid, dat onder meer zien hoe watervervuilingen en namen een bijke bij een busstoecking na een schietpartij in Mijdrecht. Leertam dus.

Holland újságikkék a magyarok látogatásáról

A Hotelban vacsorázunk. Fél 9-kor indulunk Henkhez, aki sajtószóvivő a rendőrségnél. Egyik parancsnok társa (aki szolgálatban van) vezet el bennünket a lakásához. Henk bemutatja a családját. Van egy 14 év körüli és egy 16 éves fia. A nagyobbik fiú kb. 2 m magas. Van egy 18 év körüli lánya is. A feleség nem beszél, de ért angolul és németül. Először mennek a tiszteletkörök, majd a részletek után érdeklődünk. Én megkérdem, hogy miért nem hordják a rendőrök a sapkát, még a kocsiba sem teszik be. A válasz az, hogy kellene. A külföldiek rendészetről is kérdezzük, de ő csak nagyobb vonalakban ismerheti, mert nem területe. Sikertül vele rendőrsapkát cserélnem egy régebbi hollandért. Amstel sört, holland pálinkát, francia bort és kólát fogyaszthatunk. Van még mogyoró és a mi fincsinkhez hasonló valami. Negyed 12 tájban jövünk el tőlük.

K e d d

Reggeli után az uttrechti rendőr-főkapitányságot nézzük meg. Utrecht 11 kerületre van osztva, 1 millió lakosa van. A lakosságból 14.000 marokkói, 8000 török. Van még jugoszláv, görög, olasz stb. Utrecht az ország negyedik legnagyobb városa, egyetemén 22 ezer egyetemista tanul. A lakosság 12 %-a munkanélküli.

Molnár Mihály

(folytatjuk)

H Í R D E T É S E K

Virágboltomban ajándéktárgyakat, játékokat és könyveket is talál nagy választékban. A nivós árucikkektől az olcsóbbakig mindent megtalálhat. Várom kedves vásárlóimat!

Novákné Vízhányó Erzsébet

Csengelén a Felszabadulás u. 19. szám alatti Kínai bolt az alábbiakat kínálja: gyermek szabadidőruha 795-1150 Ft, gyermek pizsama 390-455 Ft, gyermek és felnőtt szobamamusz 350-590 Ft, hálóing 465-590 Ft, gyermek tréningalsó 530 Ft, fiú dzseki 1995 Ft, női és férfi szabadidőruha 1250 Ft, férfi kockás flaneling 585 Ft, férfi tollkabát 3500-3800 Ft. Várjuk kedves vásárlóinkat kedvező árainkkal! Továbbá boldog új esztendői kívánunk Csengele összes lakosának!

A Kínai bolt munkatársai

Értesítem a lakosságot, hogy a Csengele, Csatorna utca 2. szám alatt megkezdtem adótanácsadói és könyvelői tevékenységemet. Esténként személyesen a fenti címen, napközben a 386 122 telefonszámon vagyok elérhető.

Czakó Ildikó

Értesítem a tisztelt lakosságot, hogy 1994. január 1-től teherfuvarozással bővült a tevékenységem. Vállalom nettó 6 tonna teher szállítását kül- és belföldön egyaránt.

Tóth Tiber vállalkozó Szeged, Főnógyári út 22.
Telefon/fax: 62/ 386 046 R. telefon: 06-60/ 354 353

Garancia felelősség-, casco-, lakás- és vagyonbiztosítást köthet Csengelén. Részletes tájékoztatóval állok a tisztelt ügyfelek rendelkezésére.

*Süli Lajosné
telefon: 386 044*

Négy és öt éves alaszakai malamut szukák eladók! Érdeklődni lehet Vigh Attilánál a 386 063 telefonszámon.

Vállalom fotó és videó felvételek készítését (esküvők, lakodalmak, családi események stb.). Fotó cikkeket árusítok. Színes amatőrfilm kidolgozás 2 nap alatt 18 Ft/kép áron.

Nacsa Jánosné
Kistelek, Kossuth u. 34. szám
☎ 364 541

Simson kipufogók és egyéb Simson alkatrészek, valamint ETZ 150 és ETZ 151 motorkerékpárokhoz kipufogók a bolti árnál olcsóbban kaphatók a gyártónál:

Varga Mihály lakatosnál
Kistelek Tanya 345.szám
☎ 386 191

Minden típusú szivattyú javítását, továbbá háztáji gépekhez való alkatrészek gyártását (fogaskerék stb.) vállalom. PB-gáz szabványos csatlakozó (pörkölkőhöz stb.) állandóan kapható.

Dénes Balázs vállalkozó
Csengele, Felszabadulás u. 3. szám
☎ 386 017

Csengelei Polgárőr Csoport támogatóinak lapja

Kiadja: Csengelei Polgárőr Csoport
Szerkesztőség: Csengele, Felszabadulás u.11.
Sokszorosítaja: Polgármesteri Hivatal, Csengele

Felelős kiadó: Kucsora Péter
Felelős szerkesztő: Molnár Mihály
Sokszorosításért felelős: Borbély József

II. évfolyam 1. szám

1995. január

BOLDOG

ÚJÉVET

KÍVÁN

a CSŰBÉ!

A KARÁCSONYI ÜNNEPSÉG

1994. december 16-án karácsonyi ünnepséget rendeztek a gyerekeknek.

Az ünnepség fénypontja az iskolások műsorával kezdődött. Az első műsorozámat az 1., 2., 4. és 5. osztályosok adták elő. A második műsorozásban a 8/A és 8/B lányok énekléssel tarkították az ünnepséget. Az ő műsorukat a 3., 6. és 7. osztályosok fellépése követte. Végül a 8. osztály előmennyt nyújtó Bellekemezése zárta az előadásokat.

Ezután Varga Lászlóné igazgatónk átadta az osztályok képviselőinek a karácsonyi ajándékokat.

Egy óraker Eszményi Viktória és Heilig Gábor műsorával folytatódott a délutáni szórakozás. Mindenki nagyon jól érezte magát.

Ezzel a nappal számunkra elkezdődött a téli szünet!

Bagi Krisztina

BESZÉLGETÉS AZ ÉNEKESEKKEL

Bizonyára mindenki hallott arról, hogy december 16-án itt volt a híres énekespár, Eszményi Viktória és Heilig Gábor énekelni a csengelei gyermekeknek. Ujságunk egy kis interjút készített velük:

Hogyan fogadták, amikor felkérték Önöket az itteni fellépésre?

- Nagyon örültünk, szívesen fogadtuk, mert nagyon szeretünk fellépni.

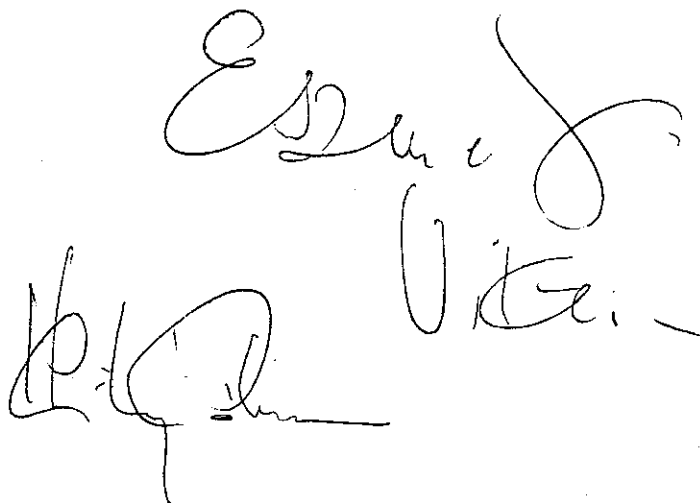
Gyermekek vagy felnőttek előtt szeretnek fellépni?

- Nem osztjuk fel, hogy kik előtt énekelünk. Szívesen éneklünk felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt.

Utolsó kérdésünk: Mit kívánnak az olvasóknak?

- Boldog Karácsonyt és Újévet, és ezek a gyerekek itt az előadás alatt maradjanak meg mindig ilyen vidámnak és legyenek mosolygós felnőttek!

Magony Rita és Kövágó Éva

Handwritten signatures of Eszter and Rita. The signature 'Eszter' is written in a large, flowing cursive script at the top. Below it, the signature 'Rita' is written in a similar cursive style, with a long horizontal line extending to the right.

Karinthy Frigyes:

RÖHÖG AZ EGÉSZ OSZTÁLY

Az ördög bújt az osztályba. Reggel, mikor bejöttünk, új szemétládát találtunk. Szép, nagy szemétláda, politúros. Azonnal kiderült, hogy egész kényelmesen el lehet férni benne.

A szeméteit természetesen kiszedjük belőle, és szépen eltrancsírozzuk a tetején. Ehhez művészi ösztön kell. Körös-körül egyenlő távolságban kenyérbelek jönnek: közepére, mint valami dísz tárgy, egy nagy darab szalonnahéj. Mindenki rendez valamit, régi vasakat, tollszárazakat viszünk a szemétkiállításra, amit belépődíj mellett mutogat a Deckner.

A második tízpercben váratlanul kitör a céduларagasztás. Először Kelemen hátán jelenik meg egy rövid jelentés, mely tudtul adja, hogy az illető önmagát "szamar"-nak minősíti, s ezt minden külön értesítés helyett reklamirozni óhajtja. Kelemennek aztán bizalmasan megsűgja valaki, hogy elhatároztuk, hogy cédulát ragasztunk Roboz hátára. Kelemen röhög magában és csakhamar feltűz egy hasonló cédulát Roboz hátára. Roboz már öt perce röhög velünk együtt Kelemen céduláján. Kelemen már fuldoklik, hunyorog a szemével - a röhögés nő, dagad, egyre vidámabb lesz, orkánná fajul -, de minél jobban röhögnek ők egymason, mi annál jobban röhögünk őrajtuk.

(folytatjuk)

SULA JIRKA

Készíti a CS.I.B.E., a Csengelei Ifjak Baráti Egyesülete.

Összeállította: Bozó Béla.

Megejelenik a Csengelei Krónika mellékleteként.
